

„Spolknout se dá cokoliv“

Eliška Schacková, DiS

Endoskopické centrum Nemocnice České Budějovice a.s.

Anatomie zažívacího traktu

- ▶ dutina ústní
- ▶ hltan
- ▶ jícen
- ▶ žaludek
- ▶ tenké střevo - duodenum, jejunum, ileum
- ▶ tlusté střevo - sigmoideum, descendens, transversum, ascendens, caecum)
- ▶ konečník
- ▶ játra
- ▶ žlučník
- ▶ slinivka břišní

Anatomie polykání

- ▶ polykání je proces, díky kterému je potrava přemístována z dutiny ústní přes hltan a pak dále do jícnu
- ▶ je částečně ovládáno vůlí, ale z větší části reflexně, kdy se podráždí smyslové buňky v hltanu
- ▶ lidé nemohou polykat a zároveň dýchat nebo mluvit

Projde?

- ▶ cizí tělesa do velikosti asi 23mm mohou bez problémů projít celým GIT
- ▶ pokud jsou větší, mohou uvíznout v žaludku nebo dvanácterníku
- ▶ ostré předměty (hřebíky, sklo) mohou projít též bez problémů, zároveň je však riziko, že poraní některou část zažívacího traktu

Nebezpečné předměty a s nimi spojená rizika

- ▶ předměty, které mají ostré hrany
- ▶ špičaté předměty
- ▶ 2x5cm
- ▶ předměty s obsahem nebezpečné látky - baterie
- ▶ magnetické předměty

Diagnostika cizích předmětů v GIT

- ▶ namnéza
- ▶ RTG
- ▶ endoskopie
- ▶ CT (dobře zobrazí předměty, ale v praxi využíváno minimálně)

Důvody polykání cizích předmětů

- ▶ dětství
- ▶ reflex
- ▶ sebepoškozování
- ▶ úmyslně pro výhody - vězni, pašeráctví, krádež
- ▶ poruchy chování

- ▶ iv naší nemocnici se setkáváme s polknutím cizích předmětů
- ▶ dvě pacientky s poruchou osobnosti se sklonem opakovaného polknutí všeho možného
- ▶ několikrát extrakce předmětů u pacientů z vazební věznice
- ▶ náhodné polknutí

Naše endoskopické centrum

Kazuistika

- ▶ žena, 38 let
- ▶ lehká mentální retardace, porucha osobnosti
- ▶ dlouhodobě umístěna v mnoha státních zařízeních (PN Dobřany, Libníč, Bohnice, Zběšičky)
- ▶ složité dětství a dospívání
- ▶ několikrát zadržena PČR pro krádeže v opilosti nebo pod vlivem drog
- ▶ od mládí sklony k sebepoškozování (vč. pokusu o sebevraždu skokem z okna)
- ▶ opakované hospitalizace na Psychiatrickém oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s.

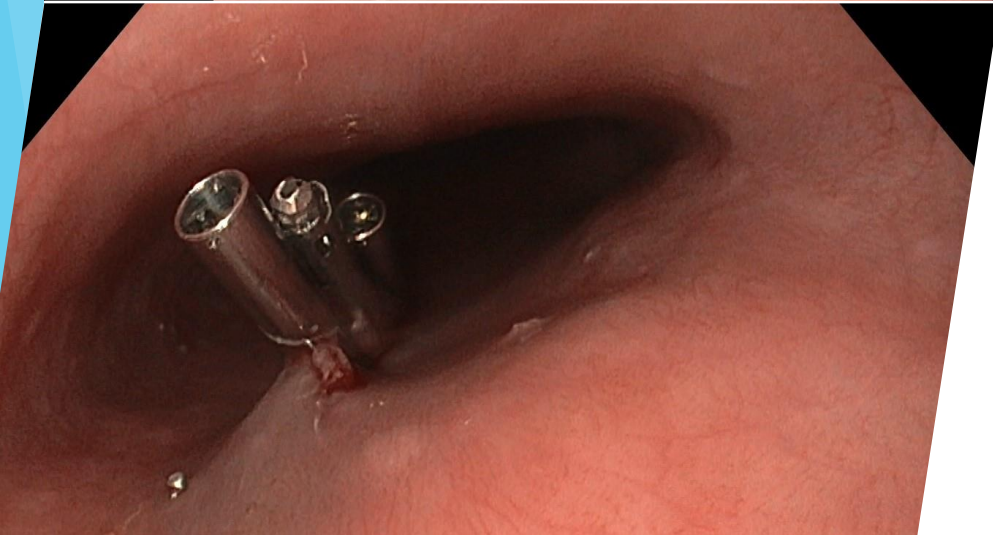
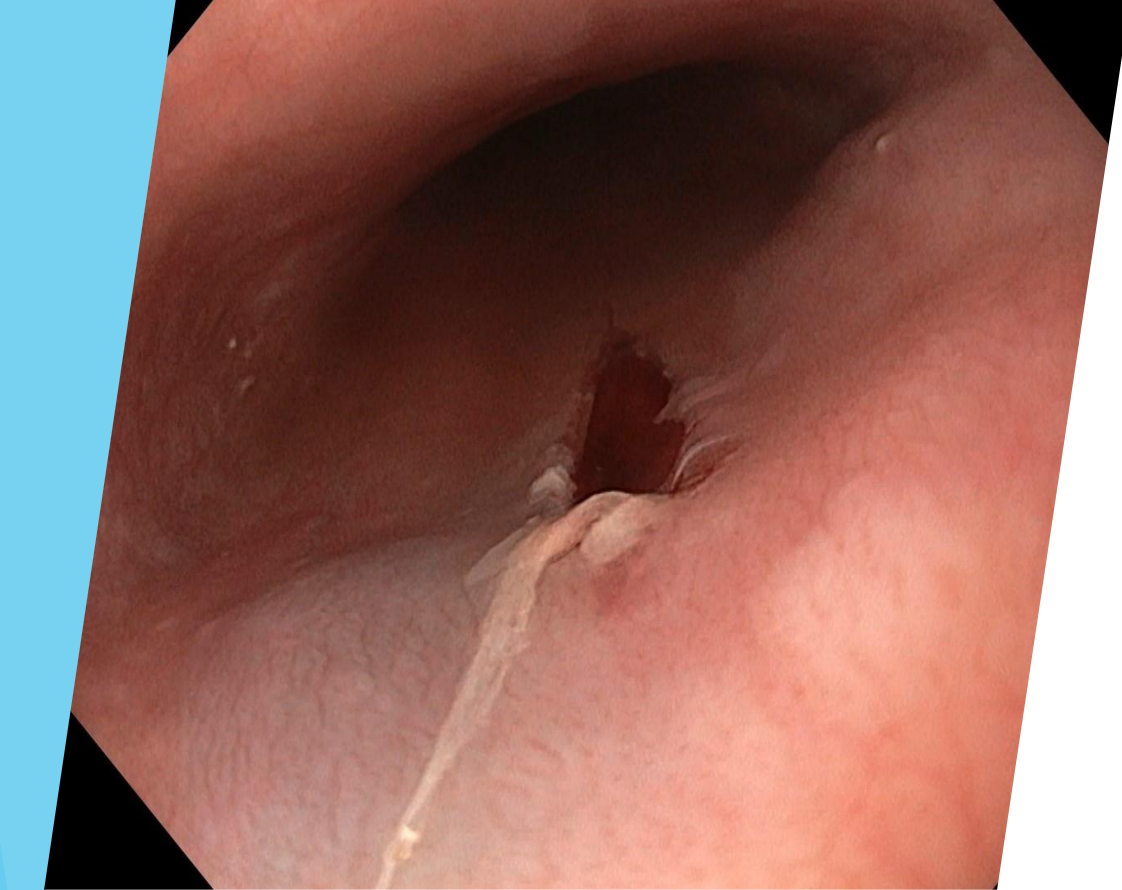
Výkony 2010 - 2023 - celkem 32x

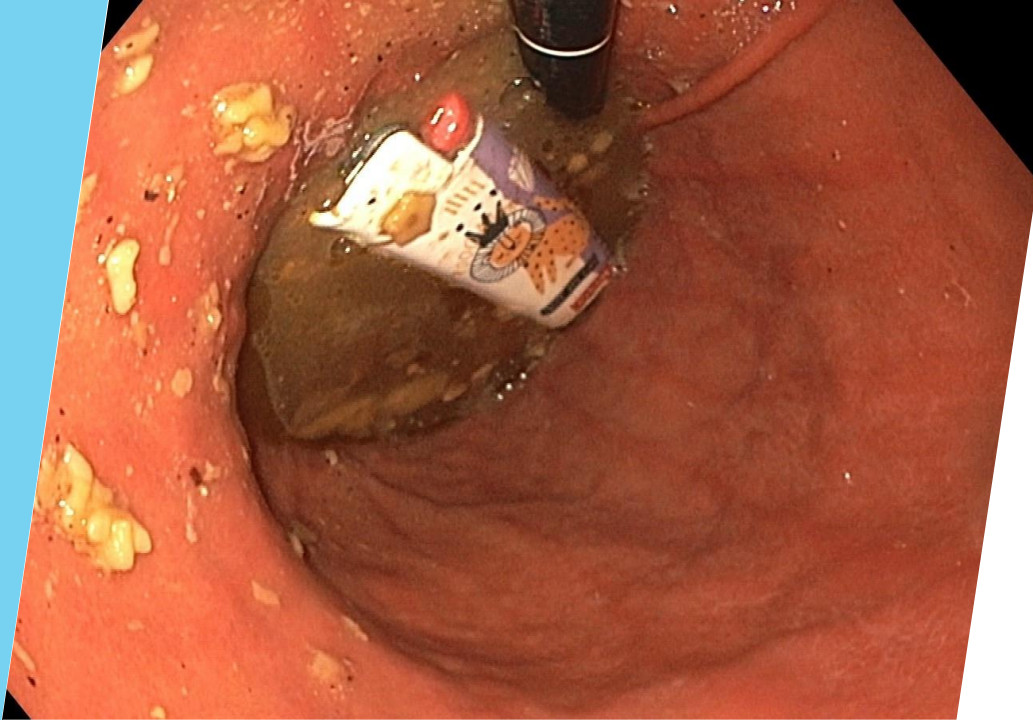
- ▶ rozmezí let 2010 - 2019 - plastová holítka, úlomky skla, smotky staniolu, náramky z kuliček
- ▶ 2019 a dále - USB, zapalovače, pipeta od Nasivinu, USB disk, lžičky, vidličky, nože, plastová část postele, umělohmotná lžička
- ▶ výkony v sedaci - 14x
- ▶ výkony v CA - 18x
- ▶ accessoria - klíčky, sítky, kleště pelikán, capuchon
- ▶ pouze ve dvou případech jsme předmět neextrahovali a pacientka musela být operována

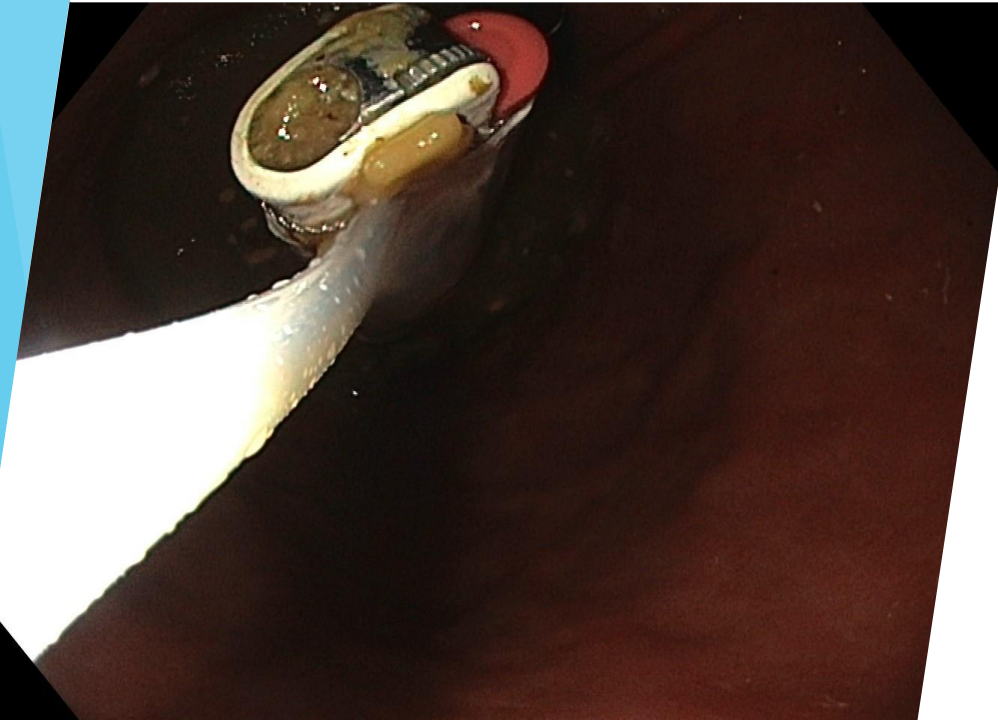
Extrakce lžičky

Následná komplikace

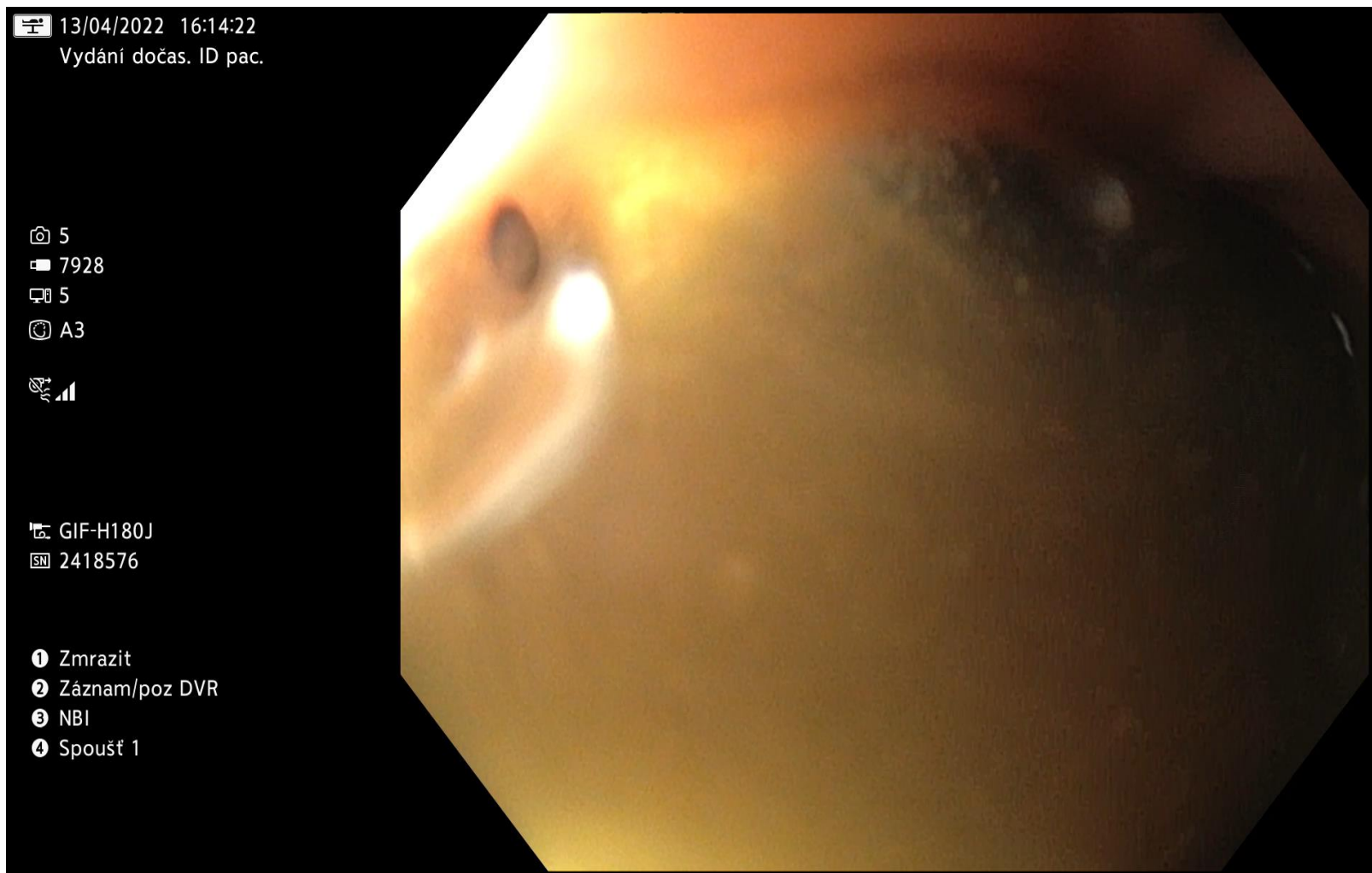
Extrakce zapalovače

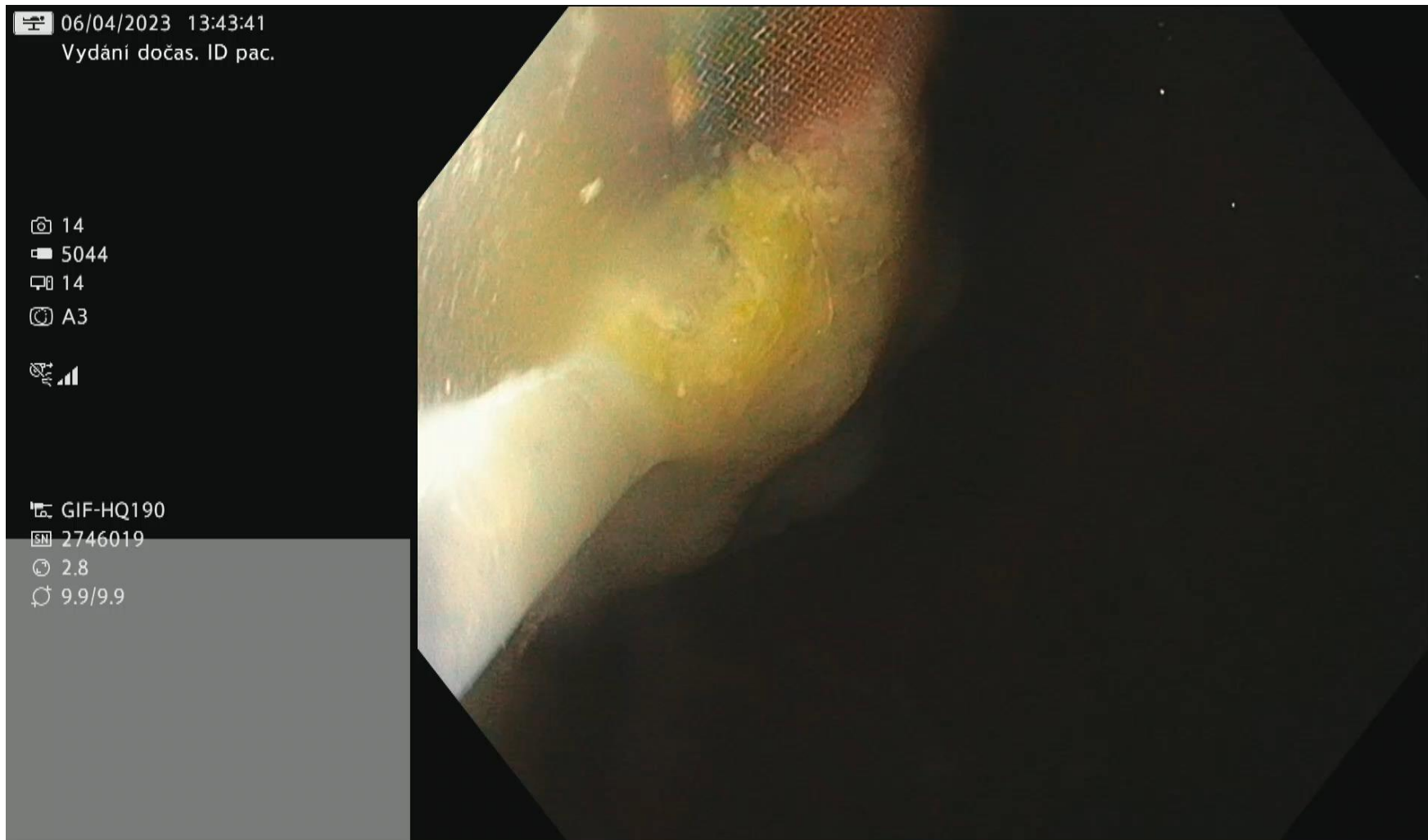

Extrakce zapalovače

Extrakce zapalovače - kleště pelikán

Extrakce zapalovače - klička

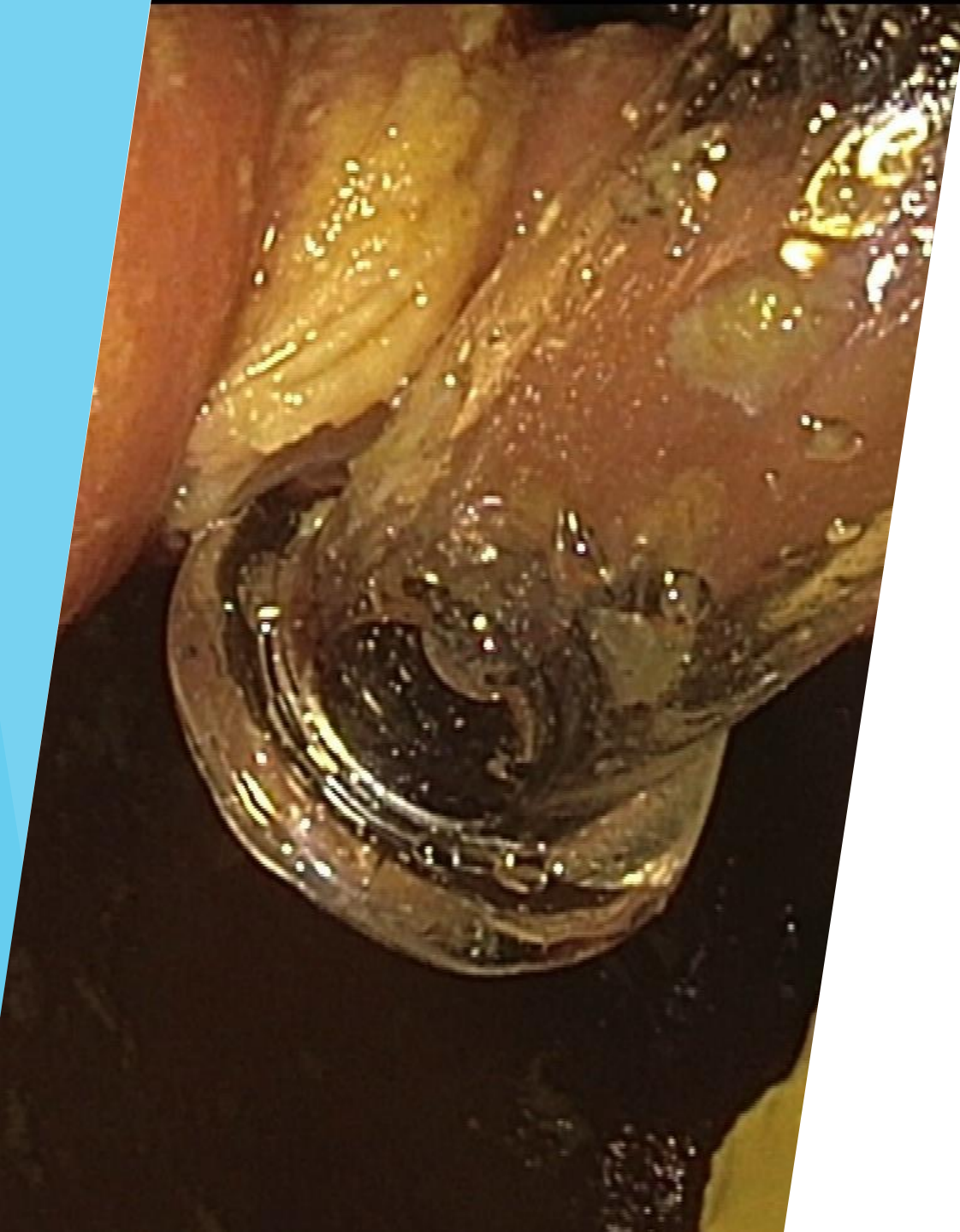

Extrakce plastové části postele

Extrakce části vidličky

Extrakce pipety od Nasivinu

Prognóza

- ▶ rozhovor s vrchní sestrou psychiatrického oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s.
- ▶ jak pomoci pacientce - zázemí, snaha kompromisu, zapojit do ošetrovatelského procesu, zamezit možnosti polknutí nebezpečných předmětů
- ▶ vliv celkové anestezie na pacientku

Aktuální stav pacientky

- ▶ 4/2023 - zapálila byt v zařízení Empatie
- ▶ pacientka převezena na traumatologické oddělení pro nadýchání kouře
- ▶ neshody na ambulanci s personálem, proto převezena na psychiatrické oddělení
- ▶ nespokojenost se spolubydlicí, proto spolkla část plastové lžičky
- ▶ ošetřujícím lékařem psychiatrického oddělení doporučena hospitalizace v PN Dobřany, kam převezena

Děkuji za pozornost

	Nemám konflikt zájmů	Mám konflikt zájmů	Specifikace konfliktu (vyjmenujte subjekty, firmy či instituce, se kterými Vaše spolupráce může vést ke konfliktu zájmů)
Zaměstnanecký poměr	X		
Vlastník / akcionář	X		
Konzultant	X		
Přednášková činnost	X		
Člen poradních sborů (advisory boards)	X		
Podpora výzkumu / granty	X		
Jiné honoráře (např. za klinické studie či registry)	X		